

С Р Е Щ А

на другаря ТОДОР ЖИВКОВ с председателя на Изпълнителния комитет на ООП ЯСЕР АРАФАТ, състояла се в резиденцията на др.Т.Живков в Дамаск на 22 април 1980 г.

ТОДОР ЖИВКОВ: Приятно ми е да Ви приветствувам и да изразя своето задоволство, че отново се срещаме.

Ние сме на посещение във вашия район. Вие следите непосредствено събитията тук, Вие по-добре познавате нещата тук и тяхното развитие. Какво ще правим по-нататък?

Нашата оценка за отношенията между Българската комунистическа партия и ООП е, че те са добри. Нашата сегашна среща с Вас ще даде тласък на по-нататъшното им развитие. Искам да Ви уверя, че каквото зависи от нас в това отношение, ние ще го вършим.

Така се случи, че пръв от първите ръководители на братските социалистически страни направих посещение при Кастро в Куба, в Ангола, Мозамбик, Етиопия, Южен Йемен, а също и във Виетнам, Камбоджа и Лаос непосредствено след китайската агресия. Така ни е възпитала нашата партия.

С другаря Хафез ел Асад разговаряхме вчера и днес, утре ще продължим нашата беседа, а в четвъртък си заминаваме за България. Разговорите са в откровен, приятелски дух. По палестинския въпрос още не сме говорили. Утре ще продължим разговора.

ЯСЕР АРАФАТ: Другарю Живков, благодаря Ви за срещата. И сега искам да изразя нашата благодарност за оказваната от България подкрепа на справедливата борба на арабския народ на Палестина и на останалите арабски народи, които изживяват сложен период в своето развитие и са подложени на засилващ се империалистически натиск. Вашето сегашно посещение е израз на принципната и неизменна подкрепа, оказвана от България на национално-освободителното движение и на прогресивните режими. Не случайно именно Вие, другарю Живков, бяхте първият държавен ръководител от страна на социалистическата общност, който официално ме прие.

Благодаря Ви, че в този тежък момент дойдохте в Сирия. Сирия сега преживява тежък момент. В момента Сирия се превръща в главен обект на империалистическото настъпление в този район, което налага да се оказва всеостранна подкрепа за преодоляване на създалото се тежко положение. Тя понася основните тежести в борбата. Не случайно империалистите насочват усилията си срещу нея. Дълг и на социалистическите страни е да бъдат рамо до рамо със Сирия. Уверен съм, че Сирия ще се справи и ще излезе от него. Вашето посещение ще окаже благотворно влияние не само в Сирия, но и в Ливан.

Вие сте запознати с решенията на последната конференция на държавите от Фронта на твърдостта в Триполи. Вярно е, че там не постигнахме всичко, което желаехме. Но взетите решения са важна стъпка напред. Не говоря само от името на ООП, а от името на всички участници. ООП представи работен проект, също и Сирия представи работен проект.

Определено следва да кажем: като отчитаме сегашната обстановка в Арабския свят, решенията на конференцията в Триполи са положителен факт. Отправяха се критики към конференцията, изказваха се, че тя ще претърпи провал. Говореха, че Фронтът на твърдостта се роди в Триполи и ще умре в Триполи. Разчитаха на противоречията между ООП и Либия.

Конференцията се състоя благодарение на големите усилия, които положи лично сирийският президент Хафез ел Асад за създаване на необходимите условия и за преодоляване на противоречията между ООП и Либия. Поне 50 на сто от основните противоречия между нас са успешно решени; разговорите продължават по уреждане и на останалите въпроси.

Най-важна е победата на антиимпериалистическия дух на конференцията в Триполи. Борбата на арабските народи съхрани своя характер и своята антиимпериалистическа насоченост. На тази насоченост отговаря и работата

на конференцията. Тя ще тласне напред борбата на арабските народи. Тя прокара ясен водораздел - кой е приятел, и кой е враг и агент на империализма в района. Приятели са социалистическите страни, начело със Съветския съюз. Кадафи ще посети Съветския съюз, за да предаде решенията на конференцията. Целта е да се укрепят и задълбочат още повече отношенията със социалистическата общност, начело със Съветския съюз. Решенията на конференцията създават още по-добри предпоставки за това.

И другите решения на конференцията ще помогнат да се противопоставим на империалистическото настъпление. САЩ не са се отказали от намеренията си в района - за това говорят техните действия в Оман, Сомалия, Кения и др.; създаването на корпус за бързо действие; доктрината Картър; използване на афганистанския проблем; използване на противоречията между Иран и Ирак; увеличаване напрежението в Южен Ливан с оглед да се стигне до стълкновение между Израел и ООП.

При тази обстановка резултатите от конференцията на държавите от Фронта на твърдостта в Триполи са успех, нейните решения са положителни.

Асад положи най-много усилия за успеха на конференцията. Ние се колебаехме да отидем в Либия. Настоявахме тя да се състои в Дамаск, тъй като главната борба се води в Сирия.

За положението в Арабския /Персийския/ залив - не е важно как ще се нарича заливът, а да няма американски бази около него.

Опасни са отношенията между Ирак и Иран, тъй като те не засягат само отношенията между двете държави, те се отразяват върху отношенията между държавите от този район. Йордания и Саудитска Арабия са до Ирак; държавите от залива също са до Ирак. Възникват трудности в сближаването между арабските държави и Иран.

Бжежински беше казал, че САЩ ще си развържат ръцете, когато възбудят противоречия между Иран и Ирак.

Противоречията между Ирак и Иран са опасни. Конфликтът може да разтвори вратите на САЩ да осъществят целите си в Иран. Забелязва се ново сближение с Ирак, със Садам Хюсеин.

Ако може да дадете пояснения за Вашето предстоящо посещение в Ирак.

Споразумението в Кемп Дейвид стигна до задънена улица. Американските и израелските евреи също признаха това. То се подчертава в изявления на еврейски ръководители.

Садат прави нови отстъпки пред САЩ и Израел и неговите действия и поведение създават нови опасности: опитва се и успя да отслаби примката около американската дипломация в Арабския изток. Опасен елемент - три части: Ерусалим, Газа, Западния бряг на река Йордан.

Ново разделение става вътре в окупираните територии. В изборите в Израел излизат с по-гъвкава платформа, която ще ни затрудни. Възможно е да спечели Партията на труда, Перец.

ТОДОР ЖИВКОВ: Ще се измени ли рязко положението?

ЯСЕР АРАФАТ: Ще има благословията на американците. Забелязва се промяна в поведението на Вайцман, който се обявява против политиката на Бегин.

Кое е най-опасното?

Има два момента.

Първо, прекратиха строителството в окупираните арабски земи.

Второ, има възможност Израел да се разбере с Йордания, да се възобнови духът на Кемп Дейвид и Йордания да отиде на масата на преговорите. Това ще наруши равновесието на силите в района. Ние полагаме усилия да се противопоставим на това.

Ирано-иракският конфликт бил единствено в полза на империализма. Той може да доведе до поляризация в ислямския свят, като се създадат антиирански настроения в поддържаните от Ирак арабски държави като Саудитска Арабия, Мароко, Йордания и др. Това можело в крайна сметка да лиши арабите от иранската подкрепа. Затова ние сме за решаване на конфликта, тъй като от него губи палестинската кауза.

Ние подкрепихме и подкрепяме Съветския съюз. Империализмът и специално САЩ се опитват да използват афганистанските събития, за да настроят арабските и мюсюлманските народи срещу Съветския съюз и останалите социалистически страни. Важна роля изигра ООП на

проведените в Исламабад и Мароко конференции на ислямските министри на външните работи. На тях делегацията на ООП издигна глас против опитите да се поставят на една плоскост Съветският съюз и САЩ, както и против осъждането на съветската намеса в Афганистан. Нещо повече. Палестинската делегация на конференцията в Мароко издигна искането да бъдат осъдени САЩ, които подпомагат израелската окупация на заграбените арабски земи и най-вече Ерусалим, който е едно от най-свещените места за мюсюлманите в света; да се изкаже благодарност на Съветския съюз; палестинският въпрос да се счита за въпрос № 1. В резултат на тази тактика беше провален още в зародил опитът да се осъди Съветският съюз. На годишното съвещание на конференцията на ислямските външни министри в Исламабад очаквахме ожесточена битка. Ние положихме усилия страните от Фронта на твърдостта да се срещнат преди Исламабад и да се договорим.

Следва да се обмисли новата иранска инициатива по повод на Афганистан. Те предлагат да се изпрати там неутрална международна комисия, която да проучи фактите за съществуване на чужда намеса в страната. На конференцията в Исламабад беше взето решение да се прекъснат дипломатическите отношения с Афганистан. Ако се приеме решението за създаване и изпращане на такава комисия в Афганистан, това на практика ще анулира досегашното решение за изключване на Афганистан. Освен това за афганистанското правителство било лесно да събере и покаже необходимите факти, доказващи по безспорен начин чуждата намеса от наемници, ще покажат имало ли е действия,

за да се наложи идването на съветски войски. За тази инициатива ние уведомихме съветските другари. Самите ние още не сме взели решение по нея – не сме отказали на иранските другари, но не сме дали и положителен отговор. Тази идея Иран ще предложи на обсъждане на предстоящата нова конференция на ислямските външни министри.

ТОДОР ЖИВКОВ: Другарю Арафат, благодаря Ви за интересната информация.

Съвсем наскоро бях на посещение в Либия, където имах разговори с др. Кадафи. Сега съм на посещение в Сирия и водим приятелски и полезни разговори с др. Асад.

Искам и сега, както и на предишните наши срещи, да Ви уверя в неизменната подкрепа на Народна република България на палестинската кауза. Още от самото начало ние сме оказвали морална и материална помощ на палестинската кауза. Каня Ви, другарю Арафат, при удобен случай да посетите България.

Случаят с Ирак е следният. В края на миналата година по частен повод възникна сблъсък между иракски студенти – комунисти и баасисти, в София. Бяха убити двама младежи – един баасист и един комунист. Иракската страна реагира нервно, предприе редица мерки, замрази всичките си отношения с нас, изтеглиха своите студенти – баасисти и т.н. Ние проявихме търпение, запазихме самообладание. В резултат те потърсиха отново контакт с нас. Нашият външен министър направи ответно посещение в Багдат.

По него изпратих кратко послание до Садам Хюсеин. В разговорите се прояви желание – наше и тяхно – да се нормализират отношенията между нашите страни. Отправили са покана аз да направя официално посещение в Ирак. В нашето ръководство не сме обсъждали този въпрос. Но очевидно едно мое посещение там – аз така мисля – ще бъде полезно и за двустранните отношения между България и Ирак, и за общата арабска кауза. И в Ирак ние провеждаме същата линия, както и в другите арабски страни, а тя е известна.

Без да правя обстоен анализ на международната обстановка и на развихрилата се антисъветска, антисоциалистическа кампания от страна на САЩ и на Картър, искам да отбележа някои моменти.

Поводът за тази кампания са събитията в Афганистан. И на Кадафи при посещението си в Либия, и сега на сирийските приятели аз казах: случаят далеч не може да се изчерпи със събитията в Афганистан.

Нещата започнаха преди Афганистан.

Какво имам пред вид?

Имам пред вид решението на НАТО да разположи в редица европейски държави ракети със среден радиус на действие. За 4–5 минути тези ракети могат да покрият нашата страна, европейската част на Съветския съюз, целия Арабски Изток. От Италия те за 4–5 минути ще достигнат всяка арабска страна. Освен това те летят ниско и не могат да бъдат засечени.

Това постави нова задача пред нас. Ако тази американска авантюра продължи, Западна Европа ще бъде подложена на катастрофа. Ако тези ракети бъдат инсталирани, то ние следва да вземем съответни мерки. Ние в България нямаме ядрени ракети; Съветският съюз има ядрени ракети. За пример да вземем ФРГ. За да бъдат поразени ракетите със среден радиус, които ще бъдат разположени в ФРГ, ние трябва предварително да покривем всеки сантиметър от нейната територия с ядрена мощ. С решението на НАТО да произвежда и инсталира ракети със среден радиус на действие рухва политиката за разведряване и разоръжаване, рухва САЛТ-2.

Ние се борим и за народите и в Европа, и в Арабския Изток. Не можем да се примирим с тези авантюристични действия, не можем да допуснем утре всичко да се срине със земята.

Следователно това е нов момент в международната обстановка, предизвикан от американските империалисти. Американските империалисти упражняват огромен и най-брутален натиск върху западноевропейските страни да възприемат техния курс.

Вторият проблем се отнася до Арабския Изток, Средния Изток и Индийския океан.

И тук възниква нова обстановка. Американците разполагат свои бази в тези райони, създава се нова инфраструктура, изпращат жандармски поделения. Поставили са си задача да се намесват във всяка арабска страна, ако преценят, че са застрашени интересите на САЩ. Американските империалисти се приближават до границите на СССР и до нашите граници.

Нов момент е и сепаративната сделка на Садат. Кемп Дейвид създаде нова обстановка.

Нов момент има и в Азия. Сега американците са предоставили този район на китайците, но не на откуп. САЩ съсредоточават своите сили в Европа, Близкия Изток, Средния Изток, Индийския океан.

Ние не драматизираме тези събития, нито пък сме изплашени. Американците си дават сметка, че нямат възможност да водят война тук, в тези райони. Тук има милиони армии. Могат да плашат със самолети, с кораби и пр., но войната се решава от милиони хора. Примерът на Виетнам показва това. Американците нямат милиони, които да воюват тук.

Има още един нов момент. Въпреки усилията на американските империалисти, няма да е възможно да върнат годините на "студената война" в нейния стар вариант. Тя е във вреда и на американския народ. Народите няма да позволят дълго време да продължи това състояние. То крие големи опасности за конфронтация, която може да доведе и до световен конфликт.

Вие знаете нашата позиция за вашия район - тя е принципна, последователна, не конюнктурна.

Вие добре отчитате новите положения в района. Хвърляте доста сили, за да победи правото дело на арабските народи, каузата на Палестина. Голяма е отговорността на Сирия, но не по-малко сили отделяте и вие като постоянна фронтова държава.

Заговорът на врага е мащабен. В случая много важно е да се укрепят единството на ООП – военно и политическо. Това говорих и на Кадафи. Нужно е гъвкаво да се съчетава военната с политическата тактика. Проблемът опира до Палестина – ще успее ли палестинският многострадален народ да има своя държава? Въпросът трябва сега да се реши. Затова е нужна сплотеност и в окупираните земи, и извън тях.

Вие сте пред подстъпите на победата. Нужно е да съчетавате военните и политическите задачи с крайни социално-икономически задачи. Това е особено важно за населението в окупираните земи. Всякакви центробежни сили в палестинското съпротивително движение представляват голяма опасност за палестинската и за общоарабската кауза. Правилно е да се укрепва Фронтът на твърдостта: той е ядрото на борбата на арабските народи. Но в същото време е нужно да се мобилизират всички сили. Другите противоречия между арабските страни следва да минат на втори план. Това се отнася и до недоразуменията между Сирия и Ирак. Дори една Саудитска Арабия се съобразява с вас и правилно поддържа връзки с нея, за да не отиде тя на страната на американския империализъм. Вашите възможности не са малки. А и ние, социалистическите страни сме зад вас.

Върху обстановката във вашия район, а и в света влияе и фактът, че САЩ са пред избори за президент. Обстановката в района се усложнява и от споразуменията в Кемп Дейвид. Това още повече изисква да се укрепват революционните сили.

В района се развиват важни процеси. Обстановката вътре в Саудитска Арабия вече не е така спокойна, както някога. Тя не ще се откаже лесно от общоарабския фронт, иначе ще се изолира. Събития, и то сериозни, назряват и в Египет.

Процесът в района е двупосочен и той е неуправляем от американците. Трудности ще има. Но те могат да се преодолеят.

Иска ми се пак да подчертая. Фронтът на твърдостта е ядрото и той следва да се укрепва и разширява. Нужно е обаче всичко, което може да бъде съюзник, да се спечели. Други пък следва да се неутрализират. И то да ги печелите по главния въпрос, по въпроса за победата на справедливата арабска кауза.

Защо иракските ръководители настояват да направя официално посещение? Не искам да гадая. Но сега трудно може да се живее в изолация. Смятам, че при едно такова посещение, ако се получи нещо макар и частично, ще бъде добре.

За последната инициатива на Западна Европа по блискоизточния проблем. Смятам, че не може да има друга алтернатива на основата на споразумението в Кемп Дейвид. Всяка ръка, която се подава от където и да е, следва да се огледа добре каква е – ако е чиста, тогава да се поеме. Аз смятам, че ръката на Западна Европа е ръката на Кемп Дейвид с половинчати отстъпки. Те не ще отидат на алтернативен вариант, който да се приближи до вашия. Макар да са заинтересовани от нефта, американците не ще им позволят да сторят това.

44

Борбата има приливи и отливи, тя е сложна, има трудности, но пред тях не бива да се огъваме. Нужна е да заставим империалистите да отидат на траен и справедлив мир. А блискоизточният проблем не може да се реши без решаването на палестинския проблем.

Всички ние добре разбираме целите и намеренията на американците. САЩ искат да установят тук, във вашия район свой военен плацдарм и срещу освободителното арабско движение, но и срещу нас. За нас това не е най-страшно. Най-тревожно и опасно е то за съпротивителното движение тук, в района.

Не може да се каже до кога ще продължава тази истерия на САЩ: нито едно решение, което Картър пое, когато стана президент, не е изпълнено. В САЩ има безработица, инфлация, сериозни трудности. Картър и неговата администрация искат да пренесат всичко това на международната арена. Те търсят отдушник, за да получат вътрешен успех. Вероятно в изборите ще спечели Картър. Те успяха да използват някои фактори. Виетнамският случай се забрави. Търсят арена, където да прехвърлят вътрешните трудности. Предприемат авантюристични ходове. Да не забравяме, че империализмът си е империализъм. Американците имат възможност да покажат юмрук на западните си съюзници, упражняват натиск в Арабския изток.

Да се надяваме, че в Иран не ще отидат до крайност. Нашите отношения с Иран са добри. Иран балансира между Съветския съюз и САЩ. Американците трудно биха се решили на масиран военен удар.

САЩ придвижиха към района свой флот, но и Съветският съюз придвижи свои съединения. Иначе американците биха ударили Иран. И нас, България, биха ударили. И вас ще ударят.

България е близо до вашия район. Затова ние следим с тревога какво става тук.

Ние твърдо подкрепяме единството на палестинската съпротива, начело с Вас, др. Арафат. Това изложихме и в Либия. Там приеха за основа нашето комюнике. По същество не направиха бележки - някои дискусии е имало на равнище на работни групи. В нашия печат е публикуван пълният, приет от двете делегации, текст на комюникето, включително и пасажът за ОПП като единствен представител на палестинския народ. Но в Либия този пасаж са изпуснали. Заявявам и сега пред Вас, че автентичният пълен текст на комюникето е публикуваният в нашия печат.

Искам пак да подчертая , че с всички трябва да укрепвате вашето единство. Ако сега допуснете да ви разбият, ще поднесете голям подарък на империалистите. Историята ще ви осъди за този "подарък".

ЯСЕР АРАФАТ: Ние сме демократични по дух и държим за единството.

АБУ МЕЙЗАР - официален говорител на ООП:
Ние не си правим никакви илюзии по отношение на западно-европейските инициативи за решаване на палестинския проблем, тъй като те преследват своите цели в района,

които съвпадат до голяма степен с целите на САЩ. Социалистическият интернационал, западноевропейците са за американското решение. Ние различаваме дипломатическата дейност от политическото решение. Не ще отидат на решение по отношение на главния проблем. Но наред с това ние приветствуваме всички мерки, които могат да доведат до позитивни промени в полза на палестинската кауза.

Втори момент, който искам да отбележа, е за враждебната политика и кампания срещу Съветския съюз. Ние играем важна роля за свикване на конференцията и за вземане решение за защита на Съветския съюз, за обединяване на нашите усилия. Ционисткото лоби в САЩ играе главна роля за антисъветската позиция на Картър. Раздухват събитията в Афганистан, за да се забрави споразумението в Кемп Дейвид. Внушават, че главната опасност идва от Съветския съюз, за да се забрави ролята на Израел.

Искам да споделя някои съображения за необходимостта от засилване на борбата срещу империалистическата пропаганда и настъпление, както и за опитите да се използва исляма за водене на антисъветска кампания. Необходимо е да изземем инициативата от империалистите и сами да станем инициатори на действия, които да поставят на тясно империализма и САЩ пред арабските и ислямските народи. Искам да споделя две свои идеи.

Едната идея - трябва да се постави на преден план въпросът за освобождаването на Ерусалим, който по своето религиозно значение се нарежда заедно с Мека и Медина.

Това ще способствува и за отвличане на вниманието от Афганистан, където няма никакви свети за исляма места; ще помогне да отбием нападките за Афганистан; ще постави ционисткото лоби в трудно положение.

Втората идея - считам, че не е достатъчно да се говори за окупираните територии от 1967 г. и за резолюция 242 на ООН, с която спекулират САЩ. Трябва да се постави въпросът за признаване на резолюцията на ООН от 1947 г. за разделянето на Палестина /Израел/, което не означава ликвидирането на Израел. Това ще постави в трудно положение и еврейското лоби в САЩ. То е в съответствие с принципната позиция на социалистическите страни, които не са против съществуването на Израел.

Двете инициативи ще поставят в трудно положение арабската реакция, ще изземат инициативата от нея. Те могат да наклонят веригите в борбата с империалистическата пропаганда в наша полза.

Записал /нестенографски/:

М. Балев